

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Orator Christianvs Caroli Regii E Societate Iesv

Reggio, Carlo

Romæ, 1612

Erga Deum aliqua monenda. cap. 10.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68672)

Ordo vitæ.

Ordo in vita spirituali certus, res est magni momenti, ut scilicet suis horis singulæ fiant actiones, nec casu quis agat, quod Paulus monet, dicens: Omnia in vobis cum ordine fiant, & quælibet anima facile hostium impetus superabit, si fuerit ut castrorum acies ordinata, hunc autem ordinem, deberet quisque certum sibi statuere, neque immutare quantum fieri possit, & in eo instituendo spiritualis patris consilium adhibere, & sequi ut sciat quo tempore, quantum, & quid sit præstandum quoque modo in omnibus.

Erga Deum. Cap. X.

Reuerentia ad sanctissimam Trinitatem.

Quæ in mentem veniunt, hæc sunt. Peculiari deuotione colendæ sunt tres personæ sanctissimæ Trinitatis, ad cuius imaginem conditi sumus, ad cuius inuocationem in sacro fonte regenerati. In cuius visione beatitudo nostra sita est. Antiquissima est Trisagij & solennis memoria, ut dicamus, Sanctus Deus, Sanctus fortis, Sanctus immortalis, miserere nobis, cuius meminerunt Ioan. Damasc. Felix Papa, & Conc. Calcedonense, imo ipsa Scripturæ, Isai. & Apoc.

Epist. ad Zenonem Imp.

Isai. 6. Apoc. 4. Adoratio Christi.

Modus adorandi Christum, esset ut primo eius corpus tanquam organum diuinitatis veneremur, eiusque sanctissima membra, quæ tam dura, & indigna in passione perpessa sunt. Inde animam cum suis potentijs, omnium donorum & sapientiæ thesauris plenissimam, atque adeo virtutum: Diuinam, item personam cum omnibus attributis, quæ diuinitati propria sunt. Iterum esset bonus modus, si mente discurremus per singula eius vitæ mysteria, & actiones.

Deuotio ad quinque Christi vulnera.

Ad quinque Christi vulnera potest hæc fieri Meditatio, & oratio, Primo ad sinistri pedis vulnus, adorabo Christum gratias agens pro dolore quem in ea parte perpessus est: secundo, adorabo omnes affectus, qui erant in anima eius sensitiva, ut sunt tristitia, timor, gaudium, &c. tertio, orabo, ut mihi tribuat omnium affectuum meorum, quos animæ passiones vocamus, reformationem, & maximè alicuius in particulari. Ad pedem dexterum, primo, Adorabo Christum in eo vulnere, deinde omnes Christi virtutes, humilitatē, mansuetudinē, zelū, & alias. Tum rogabo, ut mihi omnes eas concedat virtutes, quæ mihi, iuxta meū statū necessariæ sunt, & peculiariter aliquâ. Ad sinistræ manus vulnus, eodē modo primo adorabo, deinde pro omnibus eius doloribus gratias agā, quos tum in anima,

anima, tū in corpore sustinuit. Et precabor, cōcedat mihi meā crucem alacri animo ferre post ipsum. Ad vulnus manus dexterae gratias agam pro eo dolore; Deinde, adorabo omnes actiones, totius vitæ, quas cum tanto feruore pro mea salute operatus est. Et rogabo vt mihi in omnibus meis actionibus tribuat feruenter me gerere. Ad vulnus, cordis; adorabo illud tanquam sigillum omnium Christi operum, Deinde amorem eius ardentissimum, erga me, & orabo, vt tanto amori, aliquo modo meus amor respondeat.

Sancti plures, eximia pietatis, ac virtutum incrementa retulerunt, dum mente, in Christi corde moram faciunt, eius virtutes meditando, desideria, & affectus, zelum gloriæ patris, & nostræ salutis. Qua in re fuit singularis Elzearus Comes Ariani, de quo Surius in eius vita; & Luthgardes virgo nobilis, & Catharina Senensis.

Peculiari affectu seruanda est Dominica passionis memoria, & mortis, vt simus de numero eorum, de quibus in Apoc. dicitur, Hi sunt, qui venerunt ex magna tribulatione, & lauerunt stolas suas in sanguine Agni, & D. Bernardum imitantes cum eo dicamus, fasciculus myrrhæ dilectus meus inter vbera mea cōmorabitur, & cum D. Francisco, & D. Paulo, Ego stigmata Domini mei in corpore meo porto. Beata Clara de monte Falco, ad eum, Crucifixi doloribus vulnerata est, eiusque amore incensa, vt eiusdem Christi, in Cruce pendentis simulacrum, in eius corde expressum, adhuc videatur, cuius rei multi possunt esse, oculati testes, vt & ego.

Omnium Christi mysteriorum deuota recordatio, supra modum Deo grata est, vt apparet in vita S. Edmundi, apud Surium mense Nouembri, cui puero optanti, vt Deus aliquid significaret, sibi, quod ad ipsius gloriam maximè cederet, Responsum datum est à Christo, vt quotidie aliquid ex mysterijs vitæ, ac passionis suæ recoleret, D. Dominico aliquid simile, fuisse à Beatissima Dei genetrice reuelatum diximus, li. 2. c. 5.

Ad Orationis studium oportet omnes affici cum Christus dicat, oportere, vt semper oremus, & omnes sancti In hac virtute fuere singulares. In qua nobis hæc ferè obseruanda est ratio. Primum, vt certis temporibus, mane præsertim, ac Vespere liberi ab alijs negotijs, tam sancto otio, quod Bernardus omnium negotiorum summum negotium vocat, operam demus. Meminit huius moris inter Christianos Philo. Terrul. Deinde, vt etiam inter alia negotia mentem nostram ad Deum conuer-

Latus, & cor
Christi

Passionis Xpi
memoria.

Mysteriorū
Christi me-
moria, & De-
uotio.

Stadium Ora-
tionis.

L. de Vi.
cont.
Apol. c. 2.

conuer-

Orationes Iaculatoriae. conuertamus, per vsum earum orationum, quas Iaculatorias vocamus, Deum laudantes, ei gratias agentes, opem iugiter diuinam implorantes, & Deum pra oculis habentes, iuxta illud, ambula coram me, & esto perfectus, estque Chrys. admonitio singulis horis aliquam Deo Orationem offerendam, vt cursus orandi cursum diei aequet. Imo vero optimum est consilium, vt omnem actionem incipiamus, & eandem absolutam, oratione aliqua tanquam sigillo obfirmemus.

Coll. 10. c. 9. Apud Ioan. Cass. Abbas Isaac miris modis, celebrat versiculum ex Psal. 69. desumptum, Deus in adiutorium meum intende, Domine ad adiuuandum me festina. Habet (inquit) aduersus vniuersa discrimina inuocationem Dei, habet humilitatem pie confessionis, habet sollicitudinis, ac timoris perpetui, vigilantiam, & alia subiicit multa, addit huius igitur versiculi, oratio, in aduersis, vt eruamur in prosperis, ne extollamur, semper fundenda est, hunc in opere quolibet, vel in itinere constitutus decantare, non desinas, hunc versiculum, meditati tibi somnus obrepat, hic tibi expergefacto primus occurrat, iste ad omne opus, actusque diducat.

Oratio vocalis quid exigit. Hortandus est Christianus Populus, vt in oratione, qua voce exercetur, seruet Reuerentiam, Attentionem, & Deotionem, quod est contra multos, qui ita recitant suas preces, quasi videantur ludere, seu potius Deum illudere, plane qui Principem aliquem alloqueretur, & eo dimisso, sermonem cum aliquo miseret ex famulis, esset iniurius Principi, & dignus quem is contemneret, posset explicari, Triplex genus attentionis, vel ad voces, vel ad sensus verborum, vel ad finem Orationis, qua attentio est optima, & respicit Dei laudem, & gloriam.

Oratio mentalis. Cum Oratio, qua mente tantum, sine voce perficitur, sit nobilissima, animandi sunt omnes, vt etiam huic Orationi assuescant, nec putent eam exigere multam doctrinam, aut ingenium magnum, sed egregium Dei amorem, vt aliquando F. Aegidius a S. Bonau. edocuit dicebat rudi, ac rustico cuilibet, ac muliercula, Ama Deum, & eris plusquam Bonauentura.

In Chr. S. Francisci lib. 1. c. 14. Quatuor illa capita, qua D. Pau. semel & iterum repetit. s. Orationes, Obsecrationes, Gratiarum actiones, & Postulationes, seu petitiones singillatim essent explicanda, iuxta D. Tho. exposuit. in eadem D. Pau. loca, & docedus, populus, quo ad praxim, seruari debeant, qua praxim, quia multi ignorat, male orant.

Tres orandi modi. Tres modos orandi ponit, inter alios. B. P. N. Ignatius in libro bello

Deuotio visi-
tandi sanctif-
simum Sacra-
mentum.
Apoc. 4.

Oratio 40.
horarum.

Rosarium B.
Virginis.

Attentio, &
Deuotio in
Rosario.

sistens ubi eius appetitum, delicatioribus cibi excitantur. Optima est Deuotio, visitandi, interdum, cum adest opportunitas, altare, ubi Diuinum Christi corpus asseruatur, Tum ut homo coram diuinissimo agno procumbat, & cum beatis canat, ut est in Apoc. Benedictio, & claritas, Sedenti in Throno, & Agno; Tum ad implorandam in suis necessitatibus eius opem. Ad hoc enim augustissimum sacramentum, alacrius nos decet confugere, quam Israelitae ad foederis tabernaculum soliti erant, oracula, & opem postulaturi. Eodemque modo, cum Oratio habetur 40. horarum, sacramento publicè exposito, ut moris est, vel cum in publicis supplicationibus circumfertur, vel cum tanquam viaticum ad egrotos defertur eadem deuotio exercenda est, persuadeat autem sibi quisque hanc peculiarem, erga hoc venerabile sacramentum, deuotionem, esse non leue praedestinationis signum, quod ex eo loco bene colligitur: Vbicunque fuerit corpus congregabuntur, & aquila.

Rosarium (vt vocamus) consuetudo, & vsus duplicem in Ecclesia Dei finem habet, quorum alter est, mysterium Christi memoria, & cultus; Alter pia erga Beatissimam Dei matrem Deuotio, potest etiam addi aliquis peculiaris, praeter hos, finis, quem quisque sibi praefigit, ut si recitet pro aliquo Dei beneficio impetrando, siue sibi, siue alijs; Aut pro aliqua seu publica, seu priuata calamitate; Aut pro defunctis. Hos autem fines initio quisque coram Deo proponat, & inter orandum renouet, Tum recolendo mysterium aliquod: Tum Dei matrem inuocando, tum opem sibi alijsque implorando, non enim haec Attentio, intermixta, orationem vocalem impedit.

Rosarii nomen à Rosis desumptum est, sicut autem Rosa, vt sint gratæ, viuendo debent colore nitere, & fragrantiam fundere odoris. Ita planè Rosaria nostra debent matri Dei, & colore attentionis, & odorem deuotionis exhibere, ne vt rosa putida abijciantur. Ad hanc autem attentionem deuotam, conseruandam, valere possunt, & tempus ad recitandum opportunum, & locus ab aliorum tumultu separatus, & exterior, item reuerentia, adhibita, praeterea si ad Iesu nomen, & Mariae excitemur, & ad verborum sensum animum aduertamus. In fine cuiusque Decadis monet Ludonicus Blosius pie adijci haec verba Gloria sit sanctissimæ Trinitati. Patri, Filio, & Spiritui sancto, laus sit sanctissimæ Dei genitrici Mariae nunc, & per infinita saeculorum saecula. Amen.

Idem

Idem Ludouicus Blo: proponit Rosarium, quinquaginta Christi misteriorum quod quam sit Deo gratum, refert idem ipse, & Lanspergius ex visione quadam facta Priori Carthusiæ Treuerensis.

Cultu maximò Dei Genitricem Mariam venerari debemus vt dixi in lib. 6. cap. 20. nec oportet repetere.

Peculiari etiam quadam reuerentia, & affectu erga eiusdem Mariæ Immaculatissimã Virginitatem ferri debemus, quia hæc deuotio ipsi Virgini gratissima est vt constat ex Historijs S. Ilephonso Toletani Archiepiscopi, qui de hac Virginitate libros edidit, & Sanctæ Leucadiæ, quæ miraculo suscitata dixit eidem Ilephonso solennia missarum publicè celebranti, per te viuit Domina mea, atque ideo ipsa Beatissima Dei mater eidem Archiepiscopo apparens in publica supplicatione, per Angelos vestem obtulit prætiosam qua in altaris ministerio vteretur, quo testimonio, illam eius pietatem, erga suam Virginitatem defendendam, quam sibi placuerit, comprobare voluit, quæ vestis, adhuc Oueti in Hispania seruatur. Eademque deuotio, & memoria, nobis poterit esse scutum, ad repellendas, turpes cogitationes, quas sæpe demon ingerit.

Cum omnibus à Deo, vnus Angelus constitutus sit in custodia, vt scelus arguendum est planè, non ei se commendare, non ei (vt Ber. docet) in omni loco, in omni diuersorio, reuerentiam exhibere; Quare saltem, cum ad cubile accedimus, animas semper ei, & corpora tanquam fidelissimo Custodi committamus, contra Dæmonum, nocturnas illusiones, exemplo sit S. Cæcilia quæ dicebat, Ego habeo custodem corporis mei Angelum Domini, qui magno zelo custodit corpus meum, & sancta Iuditta. Viuit (ait) Dominus, quia custodiuit me Angelus eius, & hinc euntem, & ibi commorantem, & inde huc reuertentem.

Sancto Michaeli, vt Angelorum Principi, ac totius Ecclesiæ sanctæ, Patrono, & Protectori, peculiaris honor est exhibendus, qui in die Iudicij, Sanctissimæ Crucis vexillum præferet, & Ecclesiæ canit eum Principem constitutum super omnes animas suscipiendas. Itemque septem Angelis, quorum fit mentio in Apoc. qui in cõspectu Throni Dei astant, & quorum Deus opera, in ministerio Ecclesiæ peculiariter vtitur, Imò, & omnibus Angelis cum omnes sint nobilissimi Spiritus, & administratores in vtilitatem eorum missi, qui hæreditatem cupiunt salutis.

In diebus qui Sanctis celebres sunt, diligenter eis nos com-

Ccc mende-

Rosarium,
Misterioru.
In Scriniolo
spirituali.
In operibus
minor. l. 17.
Deuotio ad
Beatissimam
Virginem.
Ad Virgini-
tate Mariæ.

Angelus Cu-
stos.

Deuotio ad
Sanctos.

mendemus. At pius est, etiam aliquos ex eis patronos nobis asciscere, prout, cuique peculiaris deuotio suggererit, eosque non verbis solum, sed magno cordis affectu, diligere, ad eorum confugere patrocinium, cum multis exemplis, constet, ad eorum intercessionem, magna, Deum beneficia contulisse, & ad eorum sepulchra, & reliquias magna patrata miracula D. Chrysof. multa se à Deo, per D. Paulum, obtinuisse cognoscit, cui (vt ipse loquitur) erat impense deditus.

Quolibet mēse patronus aliquis eligatur ex Sanctis. Optima est piorum quorundam consuetudo, qui pridie calendarum, cuiusque mensis, tot nomina sanctorum ex catalogo illius mensis conscribunt, & sortitio fit inter omnes qui in familia sunt, vt habeant singuli singulos Sanctos in eo mense, Patronos quibus orationes, & pia opera offerant, eiusque vitam & mores legant, & imitentur.

Litanie Sanctorum. Litanias, (vt vocamus) sanctorum quotidie recitare est satis laudabilis mos vt ab Ecclesia praxi, & consuetudine, discere potuimus, præsertim quod in eis contineatur, Sanctissimę Trinitatis inuocatio, & omnium Sanctorum & Angelorum intercessio, obsecratio per Christi merita, & misteria, commendentur Deo præcipua capita Catholicę religionis, & omnia ferè petantur à Deo quibus indigemus.

Reliquie Sanctorum. Reliquijs Sanctorum, exhibendus est magnus cultus, disrum pantur licet hæretici, cum ad memorias eorum semper confluere Christiani soliti fuerint, & multis à Deo bonis per eas cumulari.

Naz. or. in 3. Cypr. Greg. Nazian. Omnia (inquit) potest puluis Cypriani cum fide & D. Ansel. cuidam ex suis Sacerdotibus teste Surio in eius vita, habenti minimam particulam ex ossibus sanctę Priscę dixit, illam prætiosorem esse, toto mundo.

Oratorium domi. Oratorium aliquod, domi habere hortatur Hieron. quod sit concinnè sacris imaginibus pijsque ornamentis decoratum, proderit enim ad deuotionem excitandam & inuitandos domesticos ad orationem Hieronymi verba sunt eligatur tibi opportunus, & aliquantum à familię strepitu remotus locus, in quem velut in portum, quasi ex multa tempestatę curarum te recipias, & excitatos foris cogitationum fluctus secreta tranquillitate componas, tantum ibi sit diuinę lectionis studium, tam crebrę orationum vices, tam firma, & pressa de futuris cogitatio, vt omnes reliqui temporis occupationes facile hac vacatione compenses.

Ep. ad Celantiam. Aquę benedictę, vsus in Ecclesia, antiquissimus est, Monendi sunt homines, vt cum illa se aqua conspergunt actum aliquę, dolo-

Aquę benedictę vsus.

doloris peccatorum, animo eliciant, vt à peccatis venialibus expurgentur. Domi habeant in cubiculis in eundem finem, & præterea contra Dæmonum illusiones. Eius aquæ asperſione cõstat effugatos Dæmones, & collatas fanitates etiam tẽporibus noſtris, apud Indos, recẽter baptizatos. Refert miraculũ Greg. 1. dial. cap. 10. Beda lib. 5. hiſt. cap. 4. Bern. in vita Malachia.

Circa Templi cultum, quod eſt domus Dei, & æterni Regis Baſilica, Concil. Lugdun. decretum ſeruandum eſt quod ita habet, Domum Dei decet Sanctitudo, vt cuius in pace factus eſt locus, eius cultus ſit cum debita veneratione pacificus; ſit igitur ad Eccleſiam humilis, ac deuotus ingreſſus; Ita Concilium. Cum primum quis templum ingreſſus, aqua luſtrali ſe abluit dicat illud, ego autem introibo in domum tuam, adorabo ad templum ſanctum tuum, & confitebor nomini tuo.

Docendus eſt modus ſumendi indulgentias cum fructu, vt omnes intelligant, Primò non eſſe capaceſ Indulgentia, & relaxationis pœnarum qui extra ſtatum gratia ſit; Secundò vt omnia quæ à ſummo Pontifice iniunguntur exequutioni mandentur; Tertio hortandi ſunt omnes, vt deuotè ſingula exequantur; Ad idem ſpectat uſus ſtationum vbi arguendus eſt acerrimè abuſus eorum, qui diuina beneficia, & ſacras actiones peruertunt, adeo vt ſtatio, quæ vt portus pietatis eſſe debuit, fiat quibusdam æſtuans Scylla, & Charibdis, nec ſit relaxatio pœnarum, ſed multiplicatio potius, & culparum & pœnarum.

Sicut Sacrarum & piarum Imaginum cultus deuotè eſt exercendus, ita vt ad earum aſpectum, recurrat mens ad prototypum, Ita imagines prophanæ, ac laſciua, vel quæ aliquid continent vanitatis ex Chriſtianorum ædibus exturbandæ ſunt, vt ſit valdè mirandum, etiam gentilium Deorum imagines apud quosdam magni fieri. Etiam habet neſcio quid vaniſſimæ ſuperbia iudicium, ſuimet imaginem publicè aſſigere, aliquando etiam inter Sanctorum Imagines, illud verò ſatanicum eſt commentum aliquarum mulierum quas laſciuè amant, imagines apud ſe habere.

Reuerentia non ſolum interior, ſed externa item curanda eſt, præſertim in templis, Moneat concionator, cum orant, & ſacrificio Miſſæ aſſiſtunt vtrunque genu ſteſtant. cum ante altare ſanctiſſimi Sacramenti tranſeunt, genuſteſtant, & corde adorèt, poſſent cum D. Thoma dicere Dominus meus, & Deus meus, cum aliæ Sanctorum Imagines occurrunt, caput inclinent, & aperiant, ſeque ei ſancto cuius eſt imago cõmendent.

Ccc 2 Ad of-

Templi cultus & reuerentia.

Indulgentia.

Imagines ſacræ.

Reuerentia, & cultus exterior.

Ad officia diuina, & horas vespertinas, non fabulentur, sed Deum laudent, In templis non deambulent, neque secularia negotia tractent, vt Conc. Trid. iubet.

Erga Proximos. Cap. XI.

Superioribus
quid debeamus.

Primo loco illud ponamus. Superioribus tam Ecclesiasticis quam sæcularibus. Tria subditos debere, Amorem, Honorem, Obedientiam, de qua Pau. ad Rom. omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sit, non est enim potestas nisi à Deo, & quæ sequuntur.

Amabilitas.
Lib. 2. offic.
c. 7.

Cum omnibus alijs amabilem se quisque exhibere curet, quo autem modo id fiat audi Ambros. Primum (inquit) nouerimus nil tam vtile quam diligere, nil tam inutile quam non amari, nam odio haberi exitiale arbitror, quomodo autem amore conciliamus aliorum supra cum de affectu amoris ex Arist. & ex D. Ambrosio ageremus, diximus.

Modestia, &
bona Indoles.
Li. 3. de Vita Cant.
c. 19.

Modestiam, ac bonam Indolem, in conuersatione, optimam regulam sunt quas docet B. Prosper, vt reuerentiam senioribus exhibeamus, æquales germanitus honoremus, inferioribus gratiam paternam dilectionis impendamus, præstemus loquenti seniori silentium, ipsius ad loquendum præstolemur imperium, Non attollamus immoderatum in colloctionibus sonum, & risui non permittamus in cachinnum prorumpere.

Amicitia.

Amicitia charitatis ad omnes habenda est, sed vitanda nimiam familiaritates etiam inter spirituales, ne contingat illud Pauli Gal. 3. Videte ne cum spiritu caperitis, carne consumamini, huiusmodi autem familiaritatum signa, vide apud Diuum Bon. l. de processu rel.

Prima lex
amicitiæ.
De Amic.

Propter amicos nil contra honestum, esse faciendum, egregie docet Amb. l. 3. offic. cap. 15. vide ibi locum, vbi exemplis allatis, & scripturis id confirmat. Sed, & ipse Cic. Hæc (ait) prima lex est amicitiam, vt ab amicis honesta petamus, eorumque gratia, non nisi honesta faciamus, & optima est quæ vulgo fertur sententia, Amicus Plato, amicus Socrates, sed magis amica veritas.

Iracundia.
Eph. 4.
l. de frat.
amore.

Optima est Pauli admonitio, Sol non occidat super iracundiam vestram, etiam discipuli Pythagoræ hunc morem seruabant referente Plutarcho, vt vespere, datis dextris, & mutua salutatione, animos conciliarent, si quid interdiu, irarum subortum esset. Et inter antiquos Christianos vsus erat, vt congregati